

Venedig - juni 2004

Her følger beretningen om, hvad man kan få ud af en komprimeret tur til Venedig og Padua. Vi fløj med SAS på bonuspoint og landede i **Marco Polo Airport**, der ligger lige ud til lagunen. Vi kunne sejle til **Marcus-pladsen**, og på vejen lagde vi til ved glaspusterøen **Murano** og **Lido di Venezia**. Vi ankom i et flot regnvejr med en strålende regnbue, men efter sejlturen var solen fremme. Der lå 3 store krydstogtskibe på vor vej. Fra Marcus-pladsen gik vi ned til vort hotel, som hed "Galina". Det lå **Calle de Verona** lige ved en kanal og tæt ved operaen, og her boede vi i 2 nætter. Allerede første aften gik vi til Marcus-pladsen, og fik et glas hvidvin på restaurant Florian, mens orkestret spillede valsemusik. Der var yderligere 3 caféer med levende musik på pladsen. Vi så de 3 store flag ned fra flagstængerne. Ved kajkanten var man i gang med renoveringsarbejder, og et skilt oplyste, at Venedig rammes af **højvande 250 gange årligt**.

Venezia ligger i regionen **Veneto** ligesom Verona, Padua og Cortina d'Ampezzo. Venedig er fra gammel tid opdelt i 6 administrative distrikter – **sestieri**, hvilket afspejles i gondolernes forreste udsmykning - ferro'en - som øverst har en dogehat og derunder 6 tænder, der symboliserer de 6 sestieri. Veneto er en rig region - der har været leget med frigørelsestanker for at slippe for det fattigere Syditalien. Arkitektoniske stilarter udvikling kan ses i Venedig, og som eksempler kan nævnes Palazzo Loredan (**Byzantisk** stil fra 1100-1200-tallet), Palazzo Foscari (**Gotisk** fra 1200-1400-tallet), Palazzo Grimani (**Renæssancen** omkring 1400-1500-tallet) og Ca'Pesaro (**Barok** fra 1600-tallet). Stilarterne i veneziansk kunst er meget påvirket af byzantisk stil.

Historisk set er fastlandet romersk og etruskisk, mens Venezia først grundlægges på Skt. Marcus dag d. **21. april 421** af folk på flugt fra goterne og hunnerne. **Skt. Marcus ligrester** stjæles i Alexandria og begravnes i Marcus-kirken i 832. Venezianerne deltager i **korstogene** og udnytter dem til at tilkæmpe sig handelsrettigheder. Lederne af det 4.

korstog mangler penge bl.a. til betaling af 300 krigsskibe leveret af Venezia, og indvilger i at angribe **Konstantinopel**, der falder 1204, hvorefter Venedig styrer byen. **Doge Enrico Dandolo** anførte angrebet på Konstantinopel på trods af, at han var over 90 år og blind. Krigsbyttet omfatter også **4 bronzeheste** på San Marco. **Marco Polo** rejser til Kina 1271-1295. **Padua Universitet** grundlægges i 1222. 1309 påbegyndes bygningen af det nuværende Dogepalads. Styreformen i Venedig er delvis demokratisk med Det Store Råd på ca. 2000 medlemmer, som vælger **Timandsrådet**, hvor den virkelige magt ligger. Den valgte Doge leder administrationen. I 1355 blev Doge Marin Falier halshugget for at forsøge at blive enehersker.

Giotto maler freskerne i Scrovegni-kapellet i Padua i 1304-13. I 1380 vinder Venedig over Genua i Slaget ved Chioggia - herredømmet i det østlige Middelhav befastes. I 1348-49 hærger **pesten** og udrydder halvdelen af Venedigs befolkning. **Cypern** indlemmes under Venedig i 1489, da man har arrangeret ægteskab mellem Catarina Cornaro fra en af Venezia's fineste familier og Cyperns konge, hvorefter hun forgav ham. Konstantinopel indtages af tyrkerne i 1453, da Venedigs magt er på sit højeste. Maleren **Tizian** dør i 1576 under pestepidemi. Venezianerne var dygtige skibsbyggere og på **Arsenale** kunne man levere et skib om dagen. Hvert skib kunne have 150 roere.

Cambrai-forbundet til bekæmpelse af Venedigs magt dannes i 1508 af Venedigs konkurrenter anført af Pave Julius d. 2 og den tysk-romerske kejser Maximilian, men trods krigstogter på fastlandet udvikler tyrkerne sig til en større fare. **Jøderne** indespærres i Venedigs Ghetto i 1516. **Galileo** er professor på Padua Universitet fra 1592 - 1610. Tyrkerne erobrer Cypren i 1570 og Kreta i 1669. **Monteverdi** (1567 – 1643) er korleder i Basilica San Marco fra 1613 til sin død. Han var en fornyer i musikken og betegnes som ”Operaens fader”. **Elena Piscopia** får i 1678 doktorgraden fra Padua Universitet som den første kvinde i verden, der fik en akademisk grad. Hun ville have studeret teologi, men det var forbeholdt mænd, så hun læste filosofi. **Vivaldi** (1675 – 1741) kommer til La Pietà som musikkdirektør i 1703. Venezianerne flokkes for at høre de forældreløse piger opføre hans værker. Vivaldis far var barber og violinist i Marcus-kirken, og Vivaldi havde 4 brødre og 2 søstre. Oprindeligt var Vivaldi præst, og da han var rødhåret, blev han kaldt ”**Il prete rosso**”. Men han måtte hurtigt opgive præstearbejde, da det meget støv under messen gav ham astmasymptomer.

I 1700-tallet er Venedig ikke længere en stormagt, men arveformuerne bruges på ødsle selskaber og hasard. **Dekadence** flourerer. Det statsdrevne **Casino Ridotto** er åbent for alle, som bærer maske, men det lukkede i 1774, fordi mange venezianere var gået fallit. **Napoleon** invaderer Venezia i 1797, Dogen trådte tilbage, og Venedig overgives til Napoleons allierede Østrig. Napoleon tager de 4 markusheste med til Paris, og de kommer først tilbage i 1815. **Caffè Florian** åbner i 1720, og **Caffè Quadri** åbner i 1775. Giacomo **Casanova** fødes i Venedig i 1725 og fængsles i Dogepaladset i 1755, hvorfra han flygter året efter.

Venedigs **opera La Fenice** åbner i 1790. Napoleon krones til Konge af Italien i 1804 og tager Venedig tilbage, men Wienerkongressen giver Veneto tilbage til Østrig. En oprørsbevægelse mod de diktatoriske østrigere skabes og deres intellektuelle ledere mødes på **Caffè Pedrocchi i Padua**. En del af dem henrettes i 1831. I 1818 svømmer **Lord Byron** op ad Canal Grande og **H.C. Andersen** besøger Venedig i 1824. **Røde Kors** stiftes efter Slaget ved Solferino i 1859. Efter flere uafhængighedskrige befries Venedig og Veneto fra østrigsk herredømme i 1866. Jernbanedæmningen bygges i 1846. **Richard Wagner** dør i 1883 i Palazzo Vendramin-Caleri. Venedig bliver fashionabelt for kunstnere: Igor **Stravinsky**, **Esra Pound**, **Turgenev**, kunstbienaler, filmfestivaler, Thomas **Mann**, Peggy **Guggenheim**, Ernest **Hemmingway**, Luchino **Visconti**, osv. Venedig er nu en turistmagnet, der modtager over 10 millioner turister årligt.

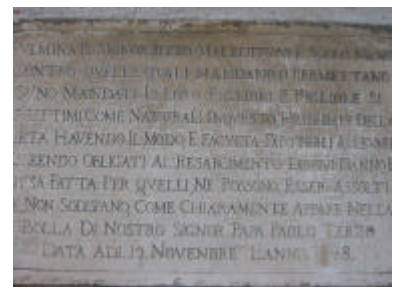

Næste dag var en intensiv sightseeingsdag, hvor vi startede med at gå til Dogepaladset, som vi besøgte. **Dogepaladset** begyndte som en borg i 800-tallet, men de eksisterende bygninger er fra 1300-1400-tallet. Stilen er gotisk i lyserød Verona-marmor placeret ovenpå søjler og buegang. Paladset indeholder pragtfulde rådssale, justitssale og Dogens bolig. Morsom er **Bocca di leone** (løvemunden), hvor man kunne indlevere anonyme anklager om skattesnyd og andre forbrydelser. Vi gik over **Sukkenes bro**, men kom ikke til blykamrene under taget og de fugtige brønde i

kælderen, som var frygtede af fangerne.

Så var vi en tur nede af **Riva del Schiavoni** med hotel Danieli og **La Pietà**. Vi besøgte denne kirke fra 1400-tallet, men den er ombygget flere gange siden. Kirken var oprindeligt opfostringshus for forældreløse børn, og det blev så populært at indlevere børn, at der blev opsat en tavle på væggen, der truede forældre med bål og brand, hvis de afleverede ikke-forældreløse børn. **Antonio Vivaldi** dirigerede Pietà-koret fra 1703 til 1740.

Antonio Vivaldi, 1678 – 1748, komponerede og dirigerede i Venedig i den periode, som kaldes barokken. Han var en dygtig violinist. Vivaldi var specielt ekspert i concertos – skrevet for små

orkestre med et ledende soloinstrument. Efter hans død som fattig i Wien blev han begravet på fattigkirkegården, og hans mere end 500 musikalske værker blev glemt de næste 200 år, men så genopdaget i vort århundrede. Man fandt hans værker i gemmer i klostre og hos private. Han havde solgt dem for at tjene til dagen og vejen. Hans mest kendte værk er De 4 årstider. Vivaldi var aldrig gift, men han havde som leder af et sangkor for piger mange muligheder. Da han var 48 år blev han bekendt med den 17-årige operasanger og **primadonna Anna Gireaud** og hendes søster Pauline. De boede i Vivaldis hus resten af hans liv og fulgte ham på hans rejser, hvilket gav anledning til anklager om usædelighed, men Vivaldi hævdede hårdnakket, at de fungerede som sygehjælpere for ham. I 1637 blev **verdens første operahus** – Teatro di San Cassiano åbnet i Venedig, og gondoliererne kom gratis ind mod at fungere som klakører for at løfte stemningen. Frederik d. 4 var til koncert hos Vivaldi i 1708 – og det var en stor succes.

Området øst for Marcus-pladsen ligger i distriktet Castello, hvor også **Arsenale** findes. Her var i storhedstiden 16.000 arbejdere i funktion med galajbyggeri efter samlebandsprincippet. I Castello findes også gamle hospitaler – **Ospedaletto** og **Scuola Grande di San Marco**. På Riva del Schiavoni ligger også mange fortovsrestauranter, og vi fik en ø under markisen med udsigt til **rytterstatuen af Vittorio Emanuele 2.** og kirken **San Giorgio Maggiore**, som er opført af den berømte arkitekt Andrea Palladio – klostret er nu kulturcenter.

Inden frokost nåede vi også at besøge en række berømte museer - **Museo Correr** rummer udsøgt billedkunst og er bygget sammen med et **arkæologisk museum, bymuseet og Libreria Sansoviniana**, som ligger overfor Dogepaladset – her er bibliotek og en imponerende flot læsesal.

Så tog vi vaporetto'en nedad den 4 km lange **Canal Grande** med 400 paladser og 3 broer. **Rialtobroen** er bygget 1588-91. **Palazzo Balbi** er sæde for det regionale styre og her så Napoleon den regatta, der blev holdt til ære for ham i 1797. Vi ville se Venedigs **Ghetto**, og ordet kommer af det venezianske ord for smedje (geto). I 1516 bestemte Timandsrådet, at alle jøder i Venezia skulle holde sig til den lille ø midt i kvarteret Cannaregio. De 2 sluser var bemandede med kristne vogtere. Om dagen fik jøderne lov at komme udenfor, men de skulle altid bære identifikationsmærker. De eneste

fag, de måtte beskæftige sig med, var tekstiler, pengeudlån og medicin. Området blev udvidet med Ghetto Vecchio i 1541 og Ghetto Novissimo i 1633. I midten af 1600-tallet talte den jødiske befolkning over 5000. I 1797 rev Napoleon portene ned, men jøderne blev igen spærret inde under østrigerne. Nu bor der ca. 600 jøder i Venedig og kun 5 familier i Ghetto. Der er et jødisk museum, nogle jødiske butikker, og vi spiste ved en kanal på en **kosher-restaurant** som hed "Gam Gam". I Shakespeare's "Købmanden i Venedig" forekommer en usympatisk jødisk pengeudlåner ved navn Shylock.

Nu gav vi os ud på en vandring tværs gennem den maleriske by med de mange broer over kanalerne. Varmen gjorde det nødvendigt at stoppe på en café ved Rialtobroen og få fornyet væskedepoterne. Men vi nåede Academia-broen, der krydser Canal Grande over til **Accademia** med den største samling af veneziansk kunst. Den ligger i kvarteret Dorsoduro i nærheden af **Peggy Guggenheims samling**, som var vort mål. Bygningen var hendes private bolig, og hun er begravet i haven sammen

med sine 13 hunde. Hun var stærkt interesseret i moderne kunst, og her var surrealisme, futurisme, Magritte, Pollock, Max Ernst, Giacometti, Klee og meget mere. Der var en fin terrasse ud mod Canal Grande, og her stod statuen "Byens engel" af en glad og erotisk opstemt mand på en hest. Peggy Guggenheim var født i 1898, og hendes far Benjamin Guggenheim døde ved Titanics forlis i 1912. Hun var gift flere gange og fik 2 børn. Hun har doneret sin kunstsamling til Guggenheim-museet i New York. Det blev grundlagt af hendes onkel Salomon Guggenheim.

Efter museumsbesøget var der tid til en afslappende stund på en café lige ved Academiabroen. Her kunne man holde udkig med trafikken op og ned ad Canal Grande. Og så slentrede vi videre, og traf på pladsen med statuen af frihedshelten fra 1848 **Daniele Manin** aftale med en gondoliere, som sejlede os rundt i kanalerne. Der var meget malerisk og ganske trafikeret, og vi fulgtes med en gondol, som havde harmonikamusiker og sanger ombord. Vi fik udpeget Marco Polos og Casanovas huse. **Giacomo Girolamo Casanova** kommer til verden i Venedig i 1725. Hans forældre var skuespillere. Han var svagelig som barn, studerede jura i Padua, og begyndte et vildt kærlighedsliv med skiftende partnere, der inkluderede mor, datter, gifte kvinder, forklædte kastratsangere, etc. Han rejste også meget omkring i Europa og mødte bl.a. Katarina den store i Rusland og Frederik den Store i Berlin. Han færdedes i fornemme kredse, udførte opgaver og indimellem spioneri, fik magt over rige mennesker, da han imponerede ved sit kendskab til det okkulte. Bl.a. svindede han Marquise d'Urfé for store beløb, da han bildte hende ind, at han kunne hjælpe hende med at blive genfødt som mand. Casanova blev fængslet adskillige gange i forskellige byer og lande, han tjente mange penge ved deltagelse i etableringen af det franske statslotteri og han skrev flere bøger bl.a. en selvbiografi. Han døde i 1798 efter en urinvejsinfektion.

Efter **gondolturen** sænkede mørket sig og ad de snævre gader kom vi ved tilfældets magt tilbage til Marcus-pladsen, og vi fandt **Harry's Bar**, som er kendt for Bellini-cocktail, men den syntes vi ikke specielt godt om. **Piazza San Marco** er også kendt for **Caffè Quadri**, som var mødested for de østrigske tropper under besættelsen. **Caffè Florian** var populær blandt litterater som Dickens, Proust og Byron. **Ala Napoleonica** blev opført under Napoleon, der ønskede en ny balsal. **Campanilen** er 98,5 meter og blev nyopført i 1902. I Middelalderen blev forbrydere ophængt i bure her.

Campanilen har 5 klokker med forskellige lyde: en kaldte senatorerne til møde, en varslede en henrettelse, en meldte om morgen og aften, etc. **Søjlerne San Marco og San Teodoro** er fra 1172. Det er adgangsportalen til Venezia. Her var også rettersted.

Vi valgte at spise vor aftensmad på restaurant "Al Teatro" lige ved operaen **La Fenice**; operaen brændte i 1996, men er nu genopbygget og vil blive taget i brug i efteråret. For øvrigt brændte den også i 1836, men genopstod af asken som fugl fønix, hvilket forklarer navnet. Verdis La Traviata blev uropført her. Der er altid mange klassiske koncerter i Venedig – også nogle i dekorationer og klædedragter fra 1700-tallet, men for os var det sengetid.

Næste dag skulle vi se Marcus-kirken om formiddagen, og der var ½ times kø for at komme ind. **Basilica San Marco** er genopbygget adskillige gange siden 800-tallet. De 4 heste er forgyldte bronze-kopier – originalerne står inde i kirken. Vi beundrede udskæringerne fra 1200-tallet på midterportalen, hvor man ser Månedernes Arbejder. Facadens guldmosaik er fra 1600-tallet, og her kan man se, hvordan Skt. Markus lig bortføres fra Alexandria skjult under nogle stykker flask. Tetrakerne er en skulptur i porfyr fra Ægypten dateret til 300-tallet. Kuplernes mosaikker er bl.a. fra 1100- og 1200-tallet. Man går i gåsegang under rundvisningen.

I distriktet Cannaregio levede kunstneren **Tintoretto** (1518 – 1595) hele livet. Og **Tizian** var også herfra. **Marco Polo** er også født her. Da han vendte hjem fra Kina blev han kaldt Marco Il Millione, da man mente, at han fortalte en million løgne. Polo-familiens gårde hedder Corte Prima del Million og Corte Seconda del Million. **Ca' d'Oro** er et gotisk palæ ved Canal Grande – her er kunstmuseum. Øerne i lagunen: **Burano** er kendt for kniplinger, **Murano** for glasfremstilling og **San Michele** er begravelsesplads. **San Servolo** var asyl for sindssyge, men er nu kunstnercentrum. Sacca Sessola havde hospital til 1980. **San Lazzaro degli Armeni** var i middelalderen hospitalsø for spedalske, senere blev der kloster og i vore dage kan man besøge klostret, biblioteket, kunstsamlingen og museet. **Lido** har givet navn til alle verdens kendte strande – Hotel des Bains er nok det mest fornemme hotel på Lido; her blev filmen ”Døden i Venedig” indspillet..

Efter kirkebesøget checkede vi ud af hotellet og begav os ad vejen mod Stationen. Benetton-familien ejer mange af parkeringshusene ved stationen. Vi kom hurtigt med et tog, og det tog 45 minutter at køre til Padua. Man kan også sejle dertil på **Brenta-kanalen**, men det tager en hel dag, fordi der er indlagt 3 besøg på historiske villaer. Brenta-kanalen er anlagt som transportvej mellem Padua og Venezia i 1500-tallet. Den er kantet med paladser. Syd for Gardasøen ligger **Solferino**, der er kendt for Slaget ved Solferino 1859. Her kom forretningsmanden Henri Dunant tilfældigt forbi og fandt 40.000 døde og døende italienske og østrigske soldater. Han blev engageret i at skabe Røde Kors. I Solferino findes nu et gravkapel med kranier og knogler fra slagmarken

I Padua fandt vi hurtigt vort hotel ”Al Cason”, som ligger nær stationen. Vi spadserede hurtigt op til centrum, og spiste frokost på **Caffè Pedrocchi**, som åbnede i 1831 og var tilholdssted for intellektuelle og for oprørsbevægelsen mod østrigerne. Det er en meget flot bygning i nyklassicistisk stil. Vi fik dejlig salat og en kaffespecialitet, hvor der var peppermynthe i fløden.

Padua er en livlig italiensk by med over 64.000 studerende.

Man bør opleve grønsags- og frugtmarkedet omkring det store **Palazzo della Ragione**, som er byens middelalderretssal og byrådsal (”fornuftens palads”). Den enorme middelaldersal – Europas største, 80 m lang, 27 m bred og 27 m høj – havde oprindeligt fresker af Giotto, men de blev ødelagt ved en brand i 1420. Vi så kun salen gennem en glasdør, idet en anden turist fortalte os, at det ikke var 8 Euro værd at komme derind. Paladset har også en skamstøtte, hvor fallenter blev udstillet til spot og spe, inden de forvistes fra byen.

Vi nød eftermiddagen på en café, hvor vi havde udsigt til nyeksaminerede psykologers **eksamensløjer**. De måtte bl.a. stå på en stenbænk og holde foredrag, mens de blev overhøret med æg, vin og mel. Aftensmaden spiste vi i hotellets restaurant. En italiensk middag består af antipasta, primo platte, salat, secondo platte, dessert og kaffe.

Næste formiddag tog vi en taxi til den botaniske have **Orto Botanico**. Den dateres tilbage til 1545 og er den ældste universitetshave i verden. Oprindeligt var den tænkt til at fremdrive medicinske vækster. Den er anlagt som et kvadrat med 4 dele indenfor en cirkulær mur. Havens ældste plante er en palme (*Chamaerops humilis* var. *Arborescens*) plantet i 1585. Den kaldes også **Göethes palme**, for han studerede den i 1786, og det resulterede i tanker om evolutionen publiceret i bogen ”Metamorphosis of Plants”. I denne have fremdrev man de første liljer (1565), solsikker (1568) og kartofler (1590), som blev dyrket i Italien.

Derfra gik vi til kirken **Basilica di Sant'Antonio**, som blev påbegyndt i 1232 for at huse Antonius relikvier. Hans underkæbe og tunge findes blandt relikvierne bag højalteret. Antonius kom fra Portugal, og efter missionering i Marokko blev hans skib af en storm blæst til Italien, hvor han tog

Frans af Assissi som forbillede i sit kristne arbejde for fattige og skyldnere. På hans grav hænger fotos og gaver fra mennesker, han har hjulpet i sygdom og nød. I klostergårdene ved siden af så vi et multimedieshow om Antonius. Udenfor kirken står en berømt statue af en lejesoldat ved navn **Gattamalata**, som betyder Honningkat. Statuen er lavet af Donatello i 1443-52.

Vi spadserede videre til den gamle by, hvor vi fik frokostpizza på en dejlig udendørsrestaurant. Om eftermiddagen skulle vi se **Palazzo del Bo**, som hører til Universitetet. Det har navn efter et værtshus Il Bo (oksen). Blandt lærerne var **Gabriele Fallopi** (1523 – 1562). Vi så statuen af den første kvindelige akademiker **Elena Lucrezia Corner Piscopia** (1678). **Galileo** underviste her 1592 – 1610, og vi så hans talerstol. Galileo Galilei bliver født i Pisa i 1564 og dør i 1642. Han er berømt for sit bidrag til bevægelseslæren, idet han viste, at faldende legemers hastighed ikke er proportional til deres masse, som Aristoteles hævdede. I stedet indførte han matematikken i fysikken, og viste at den afstand et legeme falder er proportional med kvadratet af tiden. Han viste også, at et projektil følger en parabolisk bane. Han beskrev svingningstider for penduler, og han konstruerede en kikkert, som han brugte til at påvise Månens faser, at Månens overflade ikke er glat, at man kan se flere stjerner med kikkert end med det blotte øje, at Jupiter har 4 måner, at Saturn har ringe, og at Solen ikke var glat men

havde solpletter. Alt dette førte frem til, at han blev overbevist om, at Kopernikus verdensopfattelse var rigtig, dvs. at planeterne bevæger sig rundt om Solen. Det blev opfattet som kætteri, og Galilei kom for Inkvisitionsdomstolen. Han blev idømt livstidsfængsel, men det foregik i en behagelig form for husarrest. Han blev aldrig udsat for tortur. Han døde samme år, som Isac Newton blev født.

Verdens ældste medicinske foredragssal findes i Palazzo del Bo og er fra 1594. Man arbejdede ved fakkelskær, for lokalet fik først vinduer i 1844. Der var ståpladser til 200 i 6 niveauer. **Andreas Vesalius** (1514 – 1564) studerede og dissekerede her 1537 – 1543 og skrev nogle anatomibøger, bl.a. Fabrica. Han fandt ud af, at Galen's anatomiopfattelse byggede på abens anatomi og ikke på menneskets. Vesalius blev efter 1543 hoflæge for Philip d. 2. og var krigskirurg. Harvey Cushing har skrevet en biografi om Vesalius. Også **Oluf Rudbeck**, danskeren **Ole Worm**, **Kopernicus**, **William Harvey** og **Thomas Bartholin** har studeret i Padua. **G. Battista Morgagni** underviste her og anses som grundlægger af patologi-videnskaben.

Om aftenen havde vi bestilt tid til at se **Scrovegni-kapellet** i Erimitanimuseerne. Det er opført i 1303 af Errico Scrovegni i håb om, at hans afdøde far, der var ærkerkarl, kunne undgå den evige fordømmelse, som Dante havde nedkaldt over ham i Den Guddommelige Komædie's afsnit om Helvede. Det er dekoreret af **Giotto** (1267 – 1337), som regnes for den vestlige kunsts fader. Hans episke dramatiske naturalisme brød med 1000 års byzantinsk tradition. Man skal igennem en luftsluse, for at komme ind i kapellet, hvor malerierne kan beundres.

Efter vor anden overnatning i Padua og en god morgenmad gik vi til busstationen og fandt en lufthavnsbus, som dog først kørte ud over dæmningen til Venezia. Vi spiste frokost i lufthavnsrestauranten og blev hentet af Fred og Rikke i Kastrup.

Vine fra Veneto: Der har været fremstillet vin i Italien i mere end 3000 år. I Veneto produceres mere hvidvin end rødvin. De fleste **hvidvine** dyrkes omkring bjergbyen **Soave** nordvest for Venedig. Anbefalelsesværdig er **Bianco di Custoza** – en cremet superSoave med mere fyldig smag fra Gardasøens østside. Andre kendte produkter er **Breganza** og Maculan, der laver friske, rene og prisbillige vine. **Gambrella** laves hovedsageligt på Soaves Garganega-druer.

Veneto's **rødvine** produceres omkring **Bardolino** ved Gardasøen og **Valpolicella** længere inde i landet. De er ofte lette og frugtagtige og fremstilles på Corvina-druen. Udover almindelig Valpolicella findes den som **ripasso**, hvor farven og styrken øges ved at druernes skind udblødes før presningen. **Recioto del Valpolicella** er en fyldig sød vin fremstillet af udvalgte lufttørrede druer. Hvis de får lov at gære længere for at fjerne sødmen fås Recioto **Amarone**, der er dyre, stærke, alkoholholdige vine. Amarone betyder bitter. Nogle producenter bruger også Merlot- og Cabernet Sauvignon og andre druetyper.

Prosecco er mousserende vin fra Veneto. Den stammer fra **Conegliano**, hvor Italiens fornemste vinskole ligger. Den fås i flere udgaver: secco (tør), amabile (halvsød), frizzante eller spumante (let eller helt mousserende). Den er grundingrediens i aperitif'en **Bellini**, der laves med lys ferskensaft. Denne drink blev opfundet af grundlæggeren af Harry's bar.

Andre italienske aperitif'er er Martini, Campari, Punt e Mes, Cynar (fremstillet på artiskok) og Aperol. Også Grappa hører til denne gruppe sammen med flere andre.

Italiensk vine klassificeres i 4 grupper: DOCG er højst, DOC næsthøjst. IGT modsvarer det franske Vin de Pays og Vino da Tavola er bordvin.

Også Chianti og Lambrusco kommer fra Veneto. Tapningen af chianti i de kendte bastflasker "Fiasco" (betyder flaske på italiensk) begyndte i det 14. århundrede, men nu er det kun omkring 10% af chianti, der kommer i bastflasker.

Der er mange andre vinområder i Italien – Piemonte, Lombardia, Toscana, osv. Helt ned til Sicilien. Vi slæbte 5 flasker vin, oliven og grisini med hjem, og det blev brugt til en italiensk vinsmagningsseance på Egecentret i Sorø

Karin fotograferede en masse billeder, hvoraf nogle illustrerer dette rejsereferat.